

Barne- og familiedepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Deres ref
21/21

Vår ref
21/839

Dato
07.05.2021

Høring av NOU 2020:14 Ny barnelov

Det vises til Barne- og familiedepartementets brev 14. januar 2021 om høring av NOU 2020:14 Ny barnelov.

Skattedirektoratet har avgitt høringsuttalelse i brev 16. april 2021, og Finansdepartementet støtter direktoratets merknader til utredningen.

NOU'en omhandler viktige spørsmål knyttet til barn, som foreldreskap, foreldreansvar og bosted når foreldrene ikke bor sammen. Opplysning om blant annet foreldreskap og foreldreansvar til barn, blir registrert i Folkeregisteret. Dette er opplysninger som brukes av en rekke aktører i samfunnet, både offentlige myndigheter og private virksomheter, når de trenger å vite f.eks. hvem som kan opptre på vegne av et barn. Hva som registreres om blant annet foreldreskap og foreldreansvar i Folkeregisteret, får dermed stor praktisk betydning for barnet. Vi mener det er viktig at forholdet til Folkeregisteret tas med i det videre arbeidet med ny barnelov. Finansdepartementet og Skattedirektoratet bidrar gjerne i et samarbeid på de punktene hvor det er aktuelt, med sikte på å få gode løsninger og riktig registrering av de opplysningene om barn som skal inn i Folkeregisteret.

Vi vil her særlig fremheve behovet for å få en gjennomgang av hva som skal til for å registrere «foreldreansvar» i Folkeregisteret. Det er langvarig praksis for at det i utgangspunktet er foreldreansvar etter norsk rett som registreres. Det betyr at foreldreansvar til en del barn som innvandrer fra andre land, kan bli stående som

«ukjent» i Folkeregisteret fordi det ikke er avklart om foreldreansvaret er i henhold til norsk rett. Dette kan skape vanskelige situasjoner i praksis for foreldrene, fordi brukerne av Folkeregisteret ikke kan se hvem som utøver foreldreansvaret. Dette har vi erfart er blitt et økende problem i takt med digitaliseringen av samfunnet. Etter vårt syn bør foreldreansvar for barn som er bosatt i Norge, som hovedregel være registrert i Folkeregisteret.

Registrering av foreldreansvar i Folkeregisteret for barn med tilknytning til andre land, ble omtalt i Barne- og familiedepartementets Prop. LS 102 (2014-2015) (Lov om gjennomføring av konvensjon 19. oktober 1996 om jurisdiksjon, lovvalg, anerkjennelse, fullbyrdelse og samarbeid vedrørende foreldremyndighet og tiltak for beskyttelse av barn, og endringer i enkelte andre lover, og samtykke til ratifikasjon av konvensjonen).

I høringsnotatet til proposisjonen var det foreslått en regel i barneloven 84c om når Folkeregisteret skulle registrere foreldreansvar i saker med tilknytning til utlandet. Departementet fulgte ikke opp dette forslaget, og uttalte: «Om det i slike tilfeller bør være muligheter for å registrere foreldreansvar i Folkeregisteret, kan eventuelt vurderes på et senere tidspunkt».

Finansdepartementet mener dette bør vurderes på nytt, med sikte på at foreldreansvar for alle barn som er bosatt i Norge, kan fremgå av Folkeregisteret.

Når det gjelder forslaget om å gjøre barneloven kjønnsnøytral, slik at loven ikke skal bruke ordene «mor», «far», «medmor», «kvinne» og «mann», viser vi til at dette er noe som vil få økonomiske og administrative konsekvenser for Folkeregisteret. Dersom forslaget skal gjennomføres, kan det også bli nødvendig med endringer i folkeregisterloven og -forskriften. Dette må derfor hensyntas i eventuell videre oppfølging av dette forslaget.

Barnelovutvalget foreslår at en forutsetning for delt fast bosted, er at barnet bor minst en tredjedel av tiden hos hver av foreldrene. Finansdepartementet har ingen merknad til det, men nevner at det i så fall bør avklares hva som skal ligge til grunn for registrering av delt fast bosted i Folkeregisteret. Skal det f.eks. være tilstrekkelig at foreldrene opplyser at barnet har delt fast bosted, eller skal dette dokumenteres nærmere (og ev. kontrolleres av folkeregistermyndigheten)?

Til slutt bemerker vi at det ikke er samsvar mellom utkastet til ny lov § 3-3 og merknaden til bestemmelsen i kap. 19. Det kan se ut til at foreldreskapsmyndigheten er forvekslet med folkeregistermyndigheten i siste del av bestemmelsens første ledd.

Vi viser også til Skatteetaten hørings svar punkt 5 om økonomiske og administrative konsekvenser. Før det kan fremmes et ev. lovforslag som også berører Skatteetaten må de økonomiske og administrative konsekvensene kartlegges og estimeres, samt at det må være budsjettmessig dekning for de konsekvenser som blir påført Skatteetaten.

Med hilsen

Jon Tingvold e.f.
avdelingsdirektør

Ellen Gjerdal
lovrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer